

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klotl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

# NOVINE

*Glasilo Slovenske krajine*

Oglase sprejema uredništvo, upravljalstvo i tiskarna. Cena oglasov: cm<sup>2</sup> 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više odvsake reči pol D. Med tekotom cm<sup>2</sup> 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za ogase plača uprava i da za vse ogase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo

## Prazne oblube.

Naša Krajina je edna med najbolje gosto naseljenimi kraji v našoj državi. Narod se povnaža, njive pa ne rastejo. Nasprotno, namestaj so že vozke, da se nemreš več po svojem pelati. Malo je zemle, zato si jo vsaki žele.

To okolščino skoro pri vsaki volitvaji razločne stranke, štere nemajo kaj drugoga postaviti pred ljudstvo, grdo izrabljajo v politično kortešacijo. Za časa volitev obetajo vse, obetajo tudi zemlo. Kak čudno se je vidlo vsakomi spametnomi človeki, kda je pred nekaj leti hodo po naši vesnicaji eden šnajder z Maribora i je obetao, kak de talao zemlo. Zemla je bila te že vsa razdeljena, kelko se je ista smela po zakoni razdeliti. Celo tak daleč je šo tisti „odrešenik“ siromakov, da je šteo deliti vse, ka što od 10 plügov več zemle ma. Se zna, da so se njemi spametni smejali i so ga šteli pri ednom shodi na Dolinskem skoz nad okno vrčti, vendar pa se je znajšlo nekaj zasleplencov, ki so vervali. Kda si je nekaj penez znabrao, potom ga je več niti blüzi ne bilo.

Po večkratnoj farbariji pa je ljudstvo sprevidilo, da majo agrarci pravi svoj zagovor edino le pri našoj stranki, edino ona je zdignola glas, gda so je šteli razločni spekulantje dobiti v roke i je ogülitu za milijone. Opo-minala je, naj ne küpüjejo zemle, kda je bila cena največša, opo-minala, naj ne sklenjavlejo nevarne pogodbe. Sami agrarni interesenti pravijo, da so za milijone na bogšem, či zdaj küpijo, kak pa či bi te küpili. Zato z njimi nemre več pometati nikši korteš kakših nasprotnih strank.

Zdaj so se vrgli na koloniste. Nekši kortešje hodijo okoli i obečajo, da njim na fal interes dajo peneze. Mi k tomi samo to povemo, da bo i nas veselilo, či tej siromaki resan to dobijo. Vej so potrebni, ar zdaj delati novo hišo, so ne mačkinje skuze. Samo bojimo se, da bodo zapelani siromaki pali skoz prstov gledali korteške oblube. Bojimo se nadale, ka njim hrbet obrnejo i tisti, ki so njim bili dozdej v pomoč. I potom? posledice si naj na čelo zapišejo.

Te oblube se nam vidijo tembole neistinske, ar je davle oseba, štera je koketirala do nedavno z demokratmi. Demokratje so prosili za hüpermaksimum na veleposestvi, da bi ravno ta oseba mela svojo službo. To se pravi, stotine siromaški družin

agrarni interesentov naj zgübi zemlo, da bo en človik meo služ. Ar se njemi je te ponesrečilo, ar smo pravočasno zvedeli i protesterali, šče zdaj pri drugoj stranki dosegnoti svojo srečo. Telko na znanje kolonistom. Stari Rimlani so meli pregovor: „Bojim se Danajcov tüdi, či dar prinašajo!“ To vala tüdi kolonistom i agrarnim interesentom: — Bojte se te gospode tüdi te, kda vas krmijo z zlatimi oblubami!

## O, tak osamleni!

Vedro tak dugo hodi k stüdenci, dokeč se ne potere, pravi pregovor. Demokratje so tak dugo igrali svojo ne lepo igro, dokeč so ne zaigrali. Vso svojo moč so postavljali na razločna potfarjanja. Dokeč so njim vervali, je valalo, kda pa je vse njihovo govorenje i pisanje prišlo na svetlo, je zavüpanje v demokrate spadnolo. Z njim so spadnoli tüdi oni z vlade. Osamleni iščejo na koga bi se naslonili, što bi njim ponüdo svojo roko v rešitev.

Da se ji ne bi tak bojali, so šteli na svoj demokratski obraz djati larfo i svoje ime zatajiti. Šteli so se demokratje prekrstiti v napredni blok. V njem so šteli združiti vse stranke, na Slovenskom zvin naše. Što pa ednok postane „nobel“ politik, pa se žmetno odvadi te huncutarije. V tom novom bloki so šteli demokratje meti glavno reč, zato je nikak ne šlo.

Potom pa so krščak pod pazjo stisnoli, napravili britki obraz i prosili, či bi se smeli davidovičovcom pridružiti. Pa tüdi tam so njim povedali — ne.

Ka teda? E, gospoda je ne v nevolu prišla. Znaš ka, so pravili gospodje demokrati, napravimo malo gospodarski obraz. Tak se pravi zdaj pred volitvami, da se bodo gospodje demokrati letos za volitve za gospodarske delali. to se pravi, ščejo svojo demokratsko škrinjico z „Zdrüženim slovenskim gospodarskim“ imenom pokriti.

I što more praviti, da te vrste gospoda ne ve gospodariti? Ali ne vete kak so „imenitno“ gospodarili pri Slavenskoj banki? Tak, da je ljudstvo zgübilo po njihovem gospodarstvu več kak 50 milion Din. Ešče zdaj hodijo Soboti ljudje v rokaj s knigicami Slavenske banke i žalüjejo za teško pridoblenimi krajcarami, štere do z grablami iskali.

Što ešče je za takše demokratske gospodare? Odgovor za zabiksane milijone naroda, naj-

dejo demokratje 11. septembra v praznoj demokratskoj škrinjici i te se bo glaslo — demokratov ne maramo.

## Odplačüvanje dače z 20 procentnimi odrezki.

Na predlog naših poslancov se je v finančni zakon za letošnje proračunsko leto sprijao člen 34. šteri odloča, da morajo davčni uradi od 1 apr. 1927. naprej sprejemati za plačüvanje dužni dač priznanice od 20%, štere so odtegnoli pri štemplanji penez. V zakoni je tüdi povedano, da finančni minister ešče bole nateneci pove, kakse naj z njimi plačüje.

Po nekši navodilaj, štere je izdalo ministrstvo financ i delegacija v Ljubljani davčni uradi neso sprijemali te odrezke za dačo leta 1927., nego samo za dače prvejšnji let. Zadnje tjedne pa neštarni davčni uradi spoj več neso sprijemali tej bonov.

Na prošnjo vnogi dačoplačüvalcov sam dneva 5. jul., kda sam bio v Belgradi, v finančnom ministrstvu proso tolmačenje, zakaj davčni uradi tak čüdno delajo. Predložo sam v imeni Jugoslovanskoga kluba tüdi pismeno pritožbo.

Dneva 28. julija sem dobo iz ministerstva uradni odgovor, v šterom pravi finančni minister, ka se morajo sprejemati tej 20% odrezki za vse zaostale dače za davčno leto 1927—28. Te spis finančnoga ministra je označeni z štev. 7575. od 8. julija 1927. Na te spis se lejko vsakši sklicüje, šteromi davčni uradi ne bi šteli zeti tej odrezkov. Tüdi delegacija ministerstva financ v Ljubljani je vödala okrožnico (spis) na vse davčne urade. V toj okrožnici je povedano, ka se morejo zeti tej 20% odrezki do 1000 kron za vse »zapadle« davke, ne pa samo za dačo iz preminoči let. Če bi šteri davčni urad nej šteo zeti tej odrezkov, naj se tisti zgla-si na tajništvi Slovenske ljudske stranke v Maribori. Či de se što protio toj naredbi i de škodo našim ludem, de takšega trbelo navčiti, kak si zaslüži.

FRANJO ŽEBOT.

## NEDELA.

po risalaj 10. Evangelij je spisao sv. Lükač v 18. poglavji od 9. do 14. vrste. „Vsaki, što se povišavle, de ponižani; što se pa ponižayle, bode povišani.“

Kakši je namen, šteroga je šteo Kristus dosegnoti, kda je

pravo to priliko? Namen je te, da bi v svoji poslüşalcaj vzbüdo odürnost do gizdosti i lübezen do poniznosti. Jakost poniznosti je Jezus lübo prav posebno. On sam ponizen, ki se je nikdar ne pozdigavao s svojimi božanskimi jakostmi, je ednok javno pozvao, naj se mi svi včimo od njega poniznost: „Včite se od mene ar sam krotek i s srca ponizen.“ Sam je pokazao svojo božansko poniznost, kda ga je hüdi düh sküšavao i njemi obetao vse bogastvo, vsa kralestva toga sveta. Ponizno je zavrno. Ponizen je bio tüdi te, kda ga je vnožina štela postaviti za krala, on se je pa skrio i premino. Svojo božansko poniznost pa je pokazao ravno najbolje za časa svojega trplenja. Lehko bi vsem zasramüvalcom pokazao svojo božansko moč i je vničo v megnjeni, da bi se tak skazala njegova nedužnost. Krotki Zveličiteo pa je ne tak napravo, nego je sam rad na sebe vzео ogrizavanje i ponižanje, samo da ja nam lepi vzgled dao za nasledüvanje.

Tüdi sveto pismo nam od gizdosti i poniznosti guči skoro na vsakoj strani. Zakaj? Zato, ar je ne nikaj Bogi tak odürnoga kak ravno gizdost i nikaj tak prijetnoga kak poniznost. Pri sv. Jakobi čtemo vzrok toga, najmre: „Bog se gizdavim opira, poniznim pa svoje milošče deli.“

Gizdost je največša zapreka prave pobožnosti. Zakaj? Za to, ar se moramo vsikdar prizadevat, da idemo po jakostnoj poti navzgor. Nikdar nesmemo obstati. „Što ne spravaļa rasipavle.“ Tisti pa, ki se njemi vidi, da je že spravo vekšo mero jakosti i popunosti, začne sam sebi dopadati i postane mlačen, ali pa opravlja pobožnost samo zavolo gizdosti. V toj drugoj prigodbi pa kem bole se trüdi za jakost tem bole se od nje odalüje, ar je temveč gizde v njem.

Nasprotno pa je ravno z poniznostjov. Štera düša je ponizna, či ravno je dosegnola že kakšo vekšo mero pobožnosti, je vendar osvedočena, da je ešče to vse premalo i da je v boži očaj vse to le nikaj. Zrok toga nam lepo pove sveti Gregor: „Kem bole se svetniki po zaslüženji jakostnoga življenja približajo bogopodobnosti, tembole se spoznavlejo za nevredne, ar tü, kde so tak blüzi najvišije svetlosti, zamazke svoji najmenši slabosti najbolje opazijo.“

Ljudje smo podobni pijancom. Neštarnim škodi že par kaplic, drugim pa vekša mera ne škodi. Tak smo tüdi ljudje. Neštarni nema skoro nikaj jakosti, komaj si je nekaj kaplic



jakosti prizadevao dobiti, pa je vendar že pijan od gizdosti, popune duše pa, štete pri tem ostanejo ponizne, pa so podobne tistim, ki prenesejo več vina brezi, da bi se na njih opazila odurnost pijanosti.

Tudi pri stari poganaj najdemo sled, kak so gizdost odirjavali. Kda je nekak pitao svetovno znanoga modrijaša, ka dela njegov Jupiter v nebesaj, je ov odgovoro: da pobija na tla gizdavce i zdigavle tiste, ki od sebe ponizno mislijo.

Zdrav razum teda i tudi Bog po svoji navukaj zametavle gizdost i povzdigavle poniznost.

## Slovenska Krajina.

— **Smrtno nevarna nesreča pri žagi.** V Doliči pri Hartnerovoj žagi je delao že dugši čas Bokan Jožef od istotam doma. Pod kolom na transmisijoni se je nabralo več žagovine i skalja, štero njemi je vsikdar metalo remen s kola. On je šteo tisto odstraniti ne da bi stavo mašin. Z latov je teda dregao od kola žagovino. Kolo je<sup>o</sup> lato zgrabilo i jo potisnolo s takšov silov imenivanomi v červo, da njemi je červo predrla i med se želodcom i jetrami započila precu daleč v telo. Le priličnosti zdravnika v bolnici de se meo zahvaliti, či vujde smrti.

— **Ka se zgodi za 100 dni?** Nede vojske ne potresa pa tudi konec sveta ne. Bo pa tisto, ka jezeri pa jezeri že noč i den želno čakajo. To njuvo želenje je popunoma pravilčno, ar majo v roki sigurno svedočanstvo, ka je išče sreča pa znabiti jako velka. To svedočanstvo so srečke »Martinišča.« Na odajo je ešče jako dosta srečk nego žrebanje de gvušno 14 nov., to je za 100 dni. Vsi hajdi bar ešče po 2 srečki. To posebno priporočamo Amerikancom.

— **Na znanje vsem, ki ščejo iti na Rakovnik.** Več ljudi nas je pitalo, či je za romanje na Rakovnik k velkoj meši polovična vožnja.

Vsem tem bodi povedano, da je polovična vožnja dovoljena. Vsaki naj vzeme na domačoj postaji listek (kartu) jo da štemplati z mokrim žigom. V Ljubljani ga nesme oddati, ar se z njim, či ma ešče poleg toga izkaznico, da je istinsko bio tam, pelao brezplačno nazaj domo. Izkaznice se dobijo v zavodovoj pisarni na Rakovniki.

— **Semensko žito za Slovensko krajino.** Letošnja žetev žita (rži) je bila slaba. Posebno slaba je bila zavolo sprotolešnjega mraza v okraj Lendave. Dosta kmetovalcov je nanč za semen nej pridelalo. Veliki župan mariborske oblasti je zaproslo ministerstvo za kmetistvo za pomoč, ka bi poslalo žito in bi se po nizkoj ceni razdelilo med najbolje oškodovane kmetovalce lendavskoga okraja.

— **Gremij trgovcev za okraj Sobotu,** je sklenolo na svoji seji in z okrožnicov štev. 80. dneva 7. jul. 1927., ka se odperajo trgovine vsaki den op 7. vōri in zaperajo večer op 7. vōri. Po nedelaj in svetkaj se trgovine odperajo tudi ob 7. vōri, zaperajo se pa op 12. vōri. Vsakši delaven den se trgovine med poudnevom zaprte od po edne do po dve. — To se naznanja vsem, kak tudi trgovcom, da se naj ravna po tom.

— **Mlatilni stroj ga je povozu.** Letos se je menje nesreč zgodilo pri drumlinaj, pač pa jih je bilo več povozenih. Šoštarec Jožef, pomočnik pri mlatilnici, je te dneve pelao mašin domo v Kūpšince. Sedo je na rudi. Ar je pa bio trūden, je na rudi zaspao i spadno dol z njega pod kolo, štero se je pelalo prek po obema nogama i ednoj roki. Dobo je vekše poškodbe.

— **Breg ga je zasipao.** Peček Šandor je v Domanjkišavci nakapao pesek. Ar je že bio breg precu podkopani se je porušo i zasipao imenivanoga. Kda so ga odkopali, se je ne mogeo več na noge opreti, meo je desno potreto, da njemi je cabalankala.

— **Nesreča pri mlini.** Verešov Štefan z Bakovec so mleli pri mlini na valci. Kda so že otrobje zadnjokrat šli dol, so šteli nekaj pomesti po grodi. Ar so prste nekolko pregloboko pustili, so njim je valeki zgrabili i dva popunoma odtrgali, ove pa precu zdrūzgali.

— **Za naše polske delavce.** Gospod poslanec Klekl so vložili prošnjo na ministrstvo polodelstva, da gospod minister preskrbi za našo Krajino po znižanoj ceni 16 vagonov semenskoga žita pa 4 vagone pšenice. Prosili so zednim naj se dovoli za to silje po železnici brezplačna vožnja i poslali prošnjo tudi gospodi velkomi župani v Maribor naj to prošnjo uradno priporoča, da bo melo naše ljudstvo že do 1. septembra silje doma. To naznanj občinam kak Beltinci, Bratonci, Kobilje, Lipa i vsem drugim, štere so ostale brez semena, da njim preskrbijo semensko silje, zato ka zavolo slabe letine vnogi niti za živež nemajo zadosta silja tem menje pa ešče za sejanje.

— **Shod naše stranke.** V nedelo, 31. julija je bio shod naše stranke v Boreči pri sv. Ani. Govorila sta tajnik naše stranke g. Ferdinand Celec i g. Bejek iz Kroga. Govore je poslūšalo več stotin ljudi i soglasno odobravalo. Na zadnje so se čili vskliki »živijo slovenska ljudska stranka, živijo Dr. Korošec!«

— **Zahvala** Prav lepo se zahvalim vsem dobrotnikom v Ameriki, ki so me obdarivali s svojimi milodari. Srce Jezušovo naj Vas blagoslovi. Dobila sam 2800 Din.

Julija Horvat iz Črenovec.  
— **Dopisniki „Kmečke Moči“.** Komaj, da je te listič zagledno to skuzno dolinc, se že opoteče v stvar, štere ga ravno telko brigajo kak mačko lanski kolendar. Zdaj si je privoščo dolnjelendavski tōren. Na prikriti način šče v slabo svetlost postaviti cerkvene predstojnike, rekši, se za cerkev nikaj ne brigajo. S tem pa je listič pokazao svojo telkokrat

opevano nepolitičnost. Samo da farja piknem, pa je že dobro. — Dobro, tōren i zvonovje so po mišljenji dopisnika potrebni, tudi mi tak mislimo. Zdaj pa pozovemo dopisnika, naj nam v prišestnej številki Kmečke moči napiše kelko je pripraven dati za te neodložlive cerkvene potrebčine. Iz ničesa je ne nikaj. Ne samo kričati, nego dati je potrebno. Mi pa znamo, da ravno te sorte ljudje, ki se skrivlejo za plašč Kmečke moči, kda trbej za cerkev kaj dati, tak stiskavlejo krajcar, ka vodo pūšča. — Ka se pa tiče slovenske meše, pa povemo, da je jako škoda, ka je ne dopisnik šo za mešnika. Premalo je mešnikov, čiravno je indri šolani vse preveč. Zakaj pa se ne silijo bole za dūhovnike. Najbrž za to, ar se dūhovnikom dnesden »predobro godi.«

## Tjedenske novine.

— **Pes rešo svojega mojstra.** Z Ljubljane je eden gospod včio svojega psa plavati. Kda je mojstri v toj šoli prevroče postalo se je tudi on slekeo i se začeo kopati. Komaj pa je notri skočo, že je privozo ta eden čonekl i je pesjega mojstra pogrozo. Vsi so mislili, da de njemi konec. Pes pa nebodi nemaren se je spūsto na njim v globočino i njemi je pomagao, da se srečno rešo na sūho. Te de že znamkar svojemi psovi z hvalen za rešitev življenja.

— **Osleplene ribe.** Te dneve so opazili v Savi, da je plavalo dosta rib dol po vodi, štere so bile popunoma omamlene ali pa poginjene. Najprle se je mislilo, da je što metao pijanico, ali jih je z dinamitom spoklao. Začeli so že tudi pozvedavati za hūdodelcom. Naskori pa se je opazilo, ka je bio pravi zrok.

Eden dečarec je najmre potegno z vode ednoga sulca, štiri je bio žmeten nikaj menje kak 14 kg. pa je bio ešče živ. Čudno se je vidlo, kak se je dala riba dečareci zgrabiti. Hitro pa so opazili, da je riba slepa. Začele so se preiskave v tom pogledi i najšli so

FRANJO HORVAT.

## Pokora za greh.

(II. nadalj.)

Bistra Mūra pozna samo ednoga verta nad seov: zimo. Ali tudi zimi se pada le z žmečavov. Dosta dnevoj trpi boj, neštetokrat zdrobi voda ledene verige glažovene stene, med štere jo šče prisiliti zima. Ali vsikdar znova, i ne da bi se otrūdila, plete zima svoje mreže. Voda naimre začne zmrzovati najprle ščista pri kamenji, ka je proti fizičnim pravilom. Pri kamenji se ledeni sren odlūšči i te ga voda zdigne. Če potom začne zima vsikdar bole pritiskavati, se te sren zdrūži v velke table, štere plavajo nad vodov. Te se nazadnje začnejo prevračati i te nastane pokanje i te ljudje pravijo, da se Mūra pše. Nazadnje Mūra zmrzne i prek lejko hodijo ljudje celo s sanmi.

\* \* \*

Šestnajst let je minolo od tistoga časa, kak je Peter zagledno pod Farkašovov strehov skuzno dolino.

Dugi čas je to i zadostuje za to, da da sreči priliko, da pokaže komi svojo dobrotno roko.

I tak so vidli vsi, da je Farkašove obinola sreča, alipa je dobra

sojenica spelala svojo mrežo, s šterov je Farkašica tak dobro nadomestila dobro sojenico pri Petrovom porodi. Naj zadostuje to, da je Farkaš iz maloga kmeta postao bogat, njegova kučica je ostala kučica, ali v njoj so ne več prebivali Farkašovi. Meli so že zidino na najlepšem kraji, pokrito s črepom i pred hišov je na sprotoletje i v leti v lepom ogradi cvelo vse puno rož.

Peter je zrasedo v lepoga dečka. Stariša — hranitela sta bila ponosniva na njega. Ne sta mislila inač na njega kak na svojega lastivnoga sina, ar sta svoje dece nej mela. I to sta s tem ležej napravila, ar v vesi je ne bilo žive nūše, zvūn njiva, što bi to inači pomno; tisti pa, štiri je znao za vse to, je bio daleč od vesi, daleč od ljudi, štiri so živeli na sloboščini. Pintar je namre že trinasjt let sedo v vozi.

Tak se je zgodilo, da je Pintar po žalostnoj smrti svoje žene, štere je bio on kriv, vdao se ešče bole pijači, da bi s tem ležej pozabo na svojo ženo. Kakšteč velki bi bio breg iz zmočaja, bi si miš, štira ma dobre zobe i dobe tek, pomali vendar napravila pot skoz. Če je pa ta miš samo edna zapravliva ženska i breg iz zmočaja samo edno verstvo, se to zgodi skoro

prehitro. Hatvanica i Pintar sta zapravila z veselim življenjom celo imanje v dvema letoma i tak je postao kodiš, štiri je ne zgūbo samo imanje, nego i veselje do dela.

Kda je pa bilo imanje zapravleno, je »vesela vdovica« ne dosta premišlavalala. Pokazala je svojemi ljubimci dveri i si poiskala drugoga.

Pintar je premino z vesi. Glas od njega pa je prišeo večkrat nazaj. Pravili so, da je stopo med tovaeje i si s krajov iskao krūh. Tak je bilo. Skoro edno leto je opravlae te tovajski poseo, gda so ga zgrabili pandurje. Ar je nikoga ne bujo, samo je ropao, so ga obsodili na dvajseti let voze.

Farkaš i žena njegova sta mučala pred dečakom od življenja njegovoga oče. Škoda se njima je vidlo, da bi njemi kratila veselje v srci, štiro je poganjalo najlepše cvetje, štiro je bilo tak pošteno i plemenito, kak da bi preživelo svoja mlada leta pred oltarom. I dober dečko je mislo, da je on istinski sin Farkašovih i se je ne znajšla kakša hūdobna duša, štira bi njemi povedala istino.

V tistom časi, da se je Mūra ne več phala i je bio močen led nad vodov, je pravo Farkaš sinovi:

»Peter, pripravi nama sani! Šla va prek na Štajer k tetici.«

Ali Peter, štiri bi bio rad pri tetici, je napravo žalosten obraz i pravo: „Oča, zdaj nede dobro iti. Led je začno pokati i je nevarno.“

»Viš ga, no! Predrži led ešče sto takšij, kak si ti, Peter!« — je pravo Farkaš.

„I zaistino je nevarno iti prek Mūre. Ešče po dnevi je nevarno, ne pa v noči, gda leže nad vsov okroglinov siva megla. I prle, kak prideva do Mūre, bo že noč.“

Farkaš je malo mislo i skoro bi se vdao dečaki. Ali vseedno je odgovoro:

„Čedno gučiš, ali prekesno je. Oblūbo sem tetici, da pridem s teov k njoj včasi po svetkaj. Ka sem pa ednok oblūbo, to pa držim!“

Dobro je znao Peter, da je več vse zama, da bi očo pregučao. Potegno je sani pred štalo i vpregao konje. Poslovila sta se od mamice, oblekla si tople bunde i za malo časa so že z velkov nagloščov šle sani po beloju cesti med cingljanjom zvončkov proti Mūri. Konja sta jiva pelala hitro kak dva goloba, šteriva zletita v zraki i nosita lejko pismo, v šterom lūbeče srce pošila pozdrave.

(Dalje pride.)



da so ribe od vapna oslepile. Riba najprej je jako občutljiva nasproti vapni. Če je količkanj vapna v vodi, kde žive ribe njoj postane kožica na očeh žutkasta, počasi pa oslepi. Tudi škрге zatečejo da nemre več odihavati. Menše so teda spoginole velke pa oslepole. Odked pa je teda prišlo to vapo v Savo? Sava je v zadnoj sūšavi postanola izredno plitva. Poleg nje pa so vapnenice, kde žgejo dosta vapna. S tej vapnenic je prej prišla vekša vnožina vapna v plitvo vodo i napravila riban kvarno.

— **Kelko lūdi so Magjari zgūbili v svetovnoj bojni?** Zdaj so Magjari objavili kelko lūdi so zgūbili v svetovnoj bojni. Vsega vkūper 660 jezer 821 moških. Na zdajšnje Magjarsko spadne od tej mrtvih samo 120 jezero, 540 jezer 821 pa na tiste pokrajine, štere so prišle pod druge države.

— **Gromski kamen.** Naši lūdje radi pravijo, ka kda trešči, te prileti dol z oblakov žareči kamen. Strela je ne s kamna, nego z elektrike. Vendar pa z nebe prileti včasih kamen. Nebesko telo včasih dol spadne, se med potjov vūžge i či vse ne zgori, spadne dol zareče, kamni podobno dugovanje. Vučeni lūdje pravijo tomi meteor. V Italiji je spadno eden takši meteor na tla, šteroga so našli lūdje ešče vsega zarečega.

— **Nesrečen šolski izlet.** Na Francoskom je z edne šole šlo več dece na izlet. Med potjov jih je doletela nevihta. Pred dežčom so se skrili v edno podzemelsko luknjo. K nesreči pa šje strela vdarila ravno v vhod luknje, štera se je zarušila. Več dece je mrtve, vekši tao pa ranjeni.

— **Gemantna meša.** V Ljubljani so zadnje nedelo obslužavali 60 letnico svojega mešništva ali gemantno mešo Janoš Kesmelj. 40 let so bili v dušnom pastirstvi 20 let pa že živejo v pokoji.

— **Čūdna prigoda.** Iz Hoč je okoli 60 let star moški sekao borovje. Drevo njemi je spadnolo na nogo i njemi jo pod kolenom vkrej odtrgalo. Nekak bi mislo, da njemi naskori steče krv. posebno pa, ar je bio sam v logi i je ne prišla hitra pomoč. Ne. Komaj po dugšem časi so ga pripelali v bolnišnico, kde ga vendar občuvajo pri življenji. Žile na nogi so se njemi nekak vkūp prikelile i njemi je pri toj nesreči steklo ščista malo krvi.

— **Človeka povozilo k smrti.** Ne daleč od Maribora je gnao eden kmet svojo kravo po poti prek železnice. Mislo je, da ešče vūjde vlaki. Krava pa se je opirala j tak ga je vlak na železnici zadrobišao i povozo na mestu k smrti.

— **Ciril-Methodova slovesnost v Turini.** Tudi v Turini, v glavnom pa največšem salezijanskem zavodi so se jako lepo spominali jezero stoletnice naši velki apoštolov sv. Cirila i Metoda. Vse slovesnosti v čast našima apoštoloma majo namen, da bi se vzhodna pravoslavna Cerkev, od štere nas loči jako malo, zdrūžila z Rimsko katoličanskovo, kak sta bili obe sta lepo zdrūženi v tistom časi gda sta živela sv. brata Ciril pa Metod. K vzhodnoj pravoslavnoj cerkvi pripada večina slovanski narodov, kak Rusi, Rusini, Srbi, Bolgari i drugi. Na toj slovesnosti v Turini se je lepo videla vseobsegajoča moč pa dobrota Katoličanske Cerkve v šteroj majo mesto pa varstvo vsi narodi sveta.

Govori pa pesmi so bile največ v staroslovenskom pa slovanski jezika kak tudi v latinskem pa italijanskem.

## Domača politika.

**Volilno gibanje.** Zadnja nedela je bila v tom pogledi najbolje živa. Skoro vsi ministri so vōni na vesnicaj, da kortešerajo, v Belgradi sta ostala samo dva.

**Davidovičovi demokratje** so se med sebov poravnali. Kda je vido Davidovič, ka je vlada dala ostro zapoved oblastem, naj skrbijo, da bodo volitvi ja slobodne, se je pomiro. Vlada je najprej tudi popretila, da či bodo davidovičovci ešče kaj smetali, da odstopi i s tem bi se njihov položaj tudi poslabšao. To so bili zroki, da so se med sebov pomirili.

**Radikali so se ne pomirili.** Hvalevredno od nji je to, da skrbijo kak najbolje da se bodo volitvi slobodno vršile i da za svojega političnoga osvedočenja nede nihče preganjani, kak se je to svojčas godilo pri žerjavovcaj.

**Najbole bridka** pa predé našim demokratom. Zakaj? Slavenske banke nega več, iz štere je šlo večkrat za njihove namene. V Belgradi so je spoznali i njim ne davlejo več opore za njihovo gonjo pri volitvaj. Vseširok velka osamlenost. Za volitve so komaj dobili lūdi da so podpisali i kandidirajo. Celu pri nas so jako kesno vložili svojo listo. Zadnje čase pa je prišlo na svetlo, da so se pogajali naši slovanski demokratje, ali kak njim pravijo žerjavovci po njihovom voditeli, z davidovičovcami, da bi povrgli Pribičevića. Velki halo je bio na to. G. Pribičević so bili salamensko lagoji za toga volo. Že iz toga se vidi, da naši demokratje sami nemajo več vūpanja, da bi kaj dosegli.

**Radič pa se čemeri,** da ga več njegovi lastni privrženci ne bogajo, včasik pa se njemi celo proti postavljajo. Njegovi shodi se dostokrat spremenijo v prave manifestacije proti njemi. Vse to rivlejo na radikale, da so prej oni toga krivi, ar prej proti njemi pripravljajo lūdstvo. Pavle Radič je hodo zadnje dni v Belgradi se tožit, ka prej nasilje vlada pri volitvaj i je dobo odgovor od ministrskoga predsednika, da radikali nemrejo za to, či ga njegovi privrženci zapuščajo.

## URADNI RAZGLASI.

**Natečaj za sprejem učenk v šolo za babice v Ljubljani.** V šolo za babice v Ljubljani se sprejeme letos 30 učenk in to 15 na državne stroške in 15 na svoje. Šola bude 18 mesecov. Što se zglesi, naj to pošle na upravo šole za babice v Ljubljani do 15. avg. 1927. Poleg prošnje more vložiti vsakša kandidatinja krstni list, šolsko izpričevalo, ka je napravila štiri razrede osnovne šole, občinsko potrdilo o državljanstvu in o oponašanju, dovoljenje moža, če je pa nej oženjena, pa udravniško spričevalo, ka je telesno pa duševno zdrava. Štera se prijavi nesmi biti stara več kak 35 let in nej menje kak 21 leto. Vsakša more položiti, kda vstopi v šolo 2000 Din. To lejko plačuje tudi po mesecaj. Štere se pa šolajo na svoje stroške pa mrejo plačati ešče vsakši mesec po 500 Din. Siromašne se šolajo brezplačno. Vse štere se prijavijo, se pozovejo 1.

septembra v Ljubljano, ka se tam izberejo.

**Kronski penzjonisti.** Delegacija ministerstva financ nam uradno razglša ka je v Uradnom listi od dneva 30. jul. t. l., šte. 358/81 naredba ministerstva za finance z dneva 4. jul. 1027. br. 88808 gledoč na prevedbo kronski penzjonistov na dinarske in to vala do 1. aug. t. l. dale.— Po naredbi ministerstva za finance od dneva 14. jul. br. 88808 bode delegacija pozvala vse kronske penzjoniste da dajo notri prošnjo za to prevedbo pri prejšnji svoji oblastvaj in tudi tisto pravico kak so bili penzjonirani in vse druge listine, s šterimi so dosegli, ka so bili penzionirani v kronaj. Takši penzionistov pa je dosta in se nemrejo vsem naednok poslati pozivov, začnolo se je pa že s tem delom, tak ka bode v najkrajšem vremeni dokončano. Zato se naj zaednok opustijo vse prošnje v tom deli.

Za delegata: BONAČ s. r.

## ? Kama bomo šli v nedelo i na vèlko mešo ?

**V Ljutomer, kde de velka i lepa Orlovska prireditev.**

Najbogše de se pelati ob dve-ma z vlakom dol i večer pa nazaj. V nedelo de lepa igra, na vèlko mešo pa slovesna služba boža i orlovski nastop. Ljutomerski Orel ma te den svojo 15 letnico.

## DIJAŠKO POLJE.

**Trodnevni peš izlet po Goričanskem S. K. A. D. „Zavednosti“ od 26. do 29.**

(II. nadalj.)

Pred berkovsko »kapelo« se ustavimo in zagodemo par pesmi in nekaj okroglih. Ljudje okrog nas kakor ob proščenju. Vse nas poslušajo in vprašuje: »Odkod, kam, kdo ste?« Potem ko smo jim dopovedali kako in kaj, smo po vojaško udrihali skozi vas, seve da s petjem: »Če študent . . . in Regiment po cesti gre . . .«

Izven Berkovec dobimo žensko, ki je šla v gorice travo brat. Bila je Ana. Mi pa, da se skoristimo z vsemi prilikami ne zamudimo pa niti ene, okrog nje in hajde: tisto o sv. Ani. Potem pa tisto okroglo: Tenta, tenta . . . hojlijala . . . Rekla je: »Če bi bila doma, bi Vam dala dva pinta vina i kolač krūja.« Mi pa vsi: »Vej kleti pridemo.« »Dobro«, je rekla.

Drugo Ano (?), židinjo smo pozdravili v Ratkovci, Lončarovci. Toda ta je bila bolj skromna.

Solnce je vedno huje prepekalo; kajti bližalo se je k poldnevu. Huda vročina in dolga hoja nista ostali brez posledic. Skoraj najmanjši pa ne najmlajši se je pritoževal. Drugi so mu svetovali, naj drugič pusti nepotrebne reči doma. — Med žgočim solncem smo jo srečno prisopihali v Domanšavce. Bilo je 12 ura. Po kratkem odih smo si ogledali šolo, cerkev, faro, zlasti smo si zelo natančno ogledovali učiteljevo stanovanje. Oja, da! Po vizitaciji je bil obed.

Med kosilom sta se pojavili dve vrsti boleznj: Eui smo precej prišli na sle, dočim smo drugo pustili do nadaljnega, dokler ne pokaže druge barve. Prva je bila navadna študentovska bolezen. Imela je karakteristično lastnost, namreč to, da je vsakega pripravila do tega, da je šel po vodo k vodnjaku. Bilo je videti, da ji vsi podležemo. Toda je nastala reakcija! Kakor v Lourdes-u vsi na hip zdravi! Le enega je še mučila.

Po dvournem oddihu smo se vsi, kakor že rečeno, razen enega, zdravi in okrepčani podali na načaljno potovanje. Čez poldrugo uro smo prišli čez Šalovski vrej v Šalovce na postajo. — Že med potjo od Domanšavca pa do Šalovec smo prišli na sled drugi boleznj. Konstatiral je tisti, ki ji je »revež« pozneje sam podlegel, da je identično prvi! Ampak ta se je pojavila bolj intenzivno kakor prva. K sreči je obolel zopet samo eden, ki ga je sicer že večkrat prijela ta, ista bolezen, toda to pot ji ni mogel kljubovati. Ni kazalo drugega, kakor da smo ga lepo odpravili na vlak in ga poslali direktno v bolnico, kamor si je sam želel. Med veselo godbo ga je »Mariška« zazibala in odrčala z njim proti cilju. Upajmo, da je pacient ozdravel!

V Šalovci bi naj še omenili, da je na postaji izvrstna pitna voda. M izletniki jo vsem pasantom toplo priporočamo, da se je vsak napije prav pošteno.

Od Šalovec drži krasna cesta proti V. Dolencem. Dobri dve uri pa si tam. V Dolencih smo si najprej preskrbeli prenočišče pri g. župniku. Potem pa, ker smo imeli še dovol časa, smo šli do drž. meje. Čez dobre pol ure smo bili že na meji. Kakih 100 korakov smo šli čez mejo in gledali proti Rabski dolini. Dosti videti ni smo mogli, ker so bili visoki gozdi na gričih pred nami. Skoraj na meji smo imeli kratko predavanje o Rabskih Slovencih. Predavatelj na je naslikal sedanje stanje Rabskih Slovencev. Oni tam nimajo niti najmanj manjšinskih pravic, dočim imajo naši Madjari narodno svobodo.

Silno so navdušeni za slovensko štivo in knjige sploh. Bil je slučaj, da so n. pr. v Slovenski žvesi (pri Monštru) kupovali naše Kalendarje (Kleklove) po 150 Din enega itd. — pa še za tako ceno so jih težko dobili.

Ko smo se vrnili, smo si najprej pripravili mesto za spat, nato pa večerjali, po večerji pa še dolgo koncertirali pred cerkvijo. Po koncertu pa hajde spat.

(Dalje sledi.)

## Čisto silje.

Što šče meti hitro in dobro očiščeno pšenico, rž (žito), ječmen, proso, naj se zglesi pri zvonari rim. kat. cerkve v farnoj šoli v Soboti. Stroja (mašina) nikaj nej trbej zdigavati, zato ka stoji sam na svoji kolaj. Tak tudi čisti in se tak tudi lejko dale pela,

## Kūpujem konoplje

po najvišjoj dnevnoj ceni in sprejemem tudi dečka kot vajenca (inaša) iz dobre in poštene hiše. — MIHAEL TEMLIN, vrvar v Beltinci.

## Sūhe gobe

i bilice kūpūje vsikdar po največjoj dnevnoj ceni trgovina FRANC SERŠEN, LJUTOMER.



## GOSPODARSTVO.

**Polske miši.** Z veči krajov naše. Krajine posebno pa z dolnji far nam glasijo, da so se jako naplodile polske miši i da so že po nešternih občinaj napravile precu kvara.

Istina, da miši ne nastopijo v gvišni zaporedni letaj kak na priliko roščovje, kda pa nastopijo te škodlivke, potom pa lejko napravijo nezumno velki kvar. Zemlja je preluknjana i se tem bole süši, rastline ležijo posušene po tle, polodolavcov trüd je poškodivani. Polske miši zapravljajo vsake vrste polski pridelkov, največ pa se zna napravijo kvara na strmenom i detelici, dobro njim pa tekne tudi jarina posebno krumpiši.

Polska miš je zato najbolje nevarna, ar se nezumno hitro plodi. Miš, štera je preživela zimo rano na sprotoletje že ma svoje gnezdo i potom skoz celo leto vsaki pet tjednov skoti. Mlade pa, kda so 8 tjednov stare že znova majo mlade, tak da se z edne miši na leto lahko naplodi do 200 miši.

Naplodilo bi se jih gvišno telko, da bi se jih ne mogli več braniti, či ne bi meje telko neprijatelov. Med stvarmi je preganjajo podlasice, lisice sove mačke. jastrebi srake vrane, štere jih prav skrbilivo prepravljajo, i vničujejo na jezere. Pa to je ne zadosta. tudi človek njim mora pomagati, či se šče obvarovati kvara na poli. Sredstva za prepravljanje miši so jako različna.

Vnogo miši lahko vničimo med obdelavanjom pola. Najbole se to da napraviti, kda v jesen prašimo, posebno pa kda prašimo detelišča. Naj ide nekaj s palicov za plügom i jih lahko na stotine pobije. Največ se zna dosegnemo v jesen i na sprotoletje, kda je najmenje miši, i či edno v tom časi prepravimo, smo prepravili ves njeni zarod.

Namestaj se je precu dobro obneso te način prepravljanja, ka so postavili na njive sedala za ftice, odket so štütili na miši i jih dosta spomorile. To je jako ednostavno. Dva nekaj metrov dugiva koleka se zabijeta v zemlo, od zgora pa eden prečki, na šterom sedi ftica. Ta stojala se morajo večkrat prestavlati, da ftice po celoj njivi opravijo svoje delo.

Drüga sredstva, s šterimi malo več dosegnemo, so različni čemerje, kak strihnin, fosfor žveplo, ogljikovokisili barit, morski luk i glivice ali bacili. Bacili pridejo v miši i zbeteža na tifusi, tudi drüge od nje dobijo. Zadnje čase pa kadijo mišje luknje s Hora mašinom, ka pa pride predrago.

Pri nas je najbolje poznani strihninov oves, to je s strihninostratom namočeni oves. Strihninov oves mora meti vsebi najmenje 10 procentov strihnina. Ta kelikost mora biti za to, da od njega sprejdejo miši ne pa vekše stvari, kak na priliko kokoši, jerebi, zavci itd. Doma ga delati je malo nevarno pa naopačno, najbolje ga je naročiti v zanesljivoj tovarni ali apoteki. Na eden plüg, či je miši ne preveč dojde 1 kg. s čemerom napoljenoga zrnja. Da se pa sami ne zastropimo ali pa da miši ne zavohajo, ka je človek hodo okoli njihovi gnezd, se to zrnje nesmi sipavati v luknje z rokov, nego z malimi plehnatimi žličkami. Vzemi plej, ga na sredini malo stisni, na drügom kuncu pa njemi

napravi mala švija, da je lahko nasa-diš na dugšo palčiko, da se nam ne trbe tak prigibati i da ležej globše devlemo zrnje, ka ne bi pozobali mogoče küri ali kakša drüga stvar. V vsako luknjo siplemo samo nekaj zrnice. Nesmemo pa pri tom zatepkati luknje, da ne bi miši zavohale človekov sled i bi ne zobale zrnja.

Či pa se miši pojavijo v velkoj vnožini, te pa se moramo poslužiti ešče močnejšega sredstva, najmre tifusovi bacilov. Najbogši so takzvani Loefflerovi bacili, štere delajo različni bakteriloški zavodi. K vsakoj pošiljati se pridene natenci navodilo, kak si naj z njimi denemo.

Tifusove bacile za miši izdelavljajo zavodje v dvojo formo: V tekočini i sühe. Prve so v literski kantaj, drüge so v glažoveni cevaj.

Sühe bacile tak pripravljamo za rabo: Vzememo za vsaki oral po edno cev. Na to narežemo 3/4 kg. krüha namalo kak lešnjek debele kocke. Narezani krüj se mora na sunci dobro posušiti, da nam na splesnivi i da kak največ tekočine more v sebe spiti. Eden den prle kak ščemo nastavlati bacile, moramo zavreti na vsako cev po eden liter čiste vode. Kda nastavljamo, te moramo v vsako cev priljati nekaj sprekuhane vode. Isto potom z ednim čistim ločekom dobro zmešamo s površinov žučove farbe i močno strosimo, da se zmeša. To tekočino potom vlejemo v edno čisto posodo. V to posodo ešče priljemo telko vode, da pride na vsako cev po eden liter. To vodo v posodi dobro zmešamo. Zdaj pa v to zmešanico siplemo telko posušenoga krüha, da se napije, vendar pa ne telko, da bi s istoga nastano močnik, kda se je krüh napio, ga zagrabimo z vode s kakoo šefikov. Či je ešče kaj tekočine ostalo, v isto znova nadrobimo dokeč voda ne zmenka.

### Ocene:

**Zrnje:** 100 kg. (metercent) pšenice 280 Din., žita 260 Din., ovs 250 Din. kukorice 210 Din., ječmena 190 Din., hajdine 270 Din., prosa 250 Din. **Živina:** Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 11—12 Din., svinje 15—16 Din. **Krma:** Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

### Borza:

1 Doljar 56 Din 15 par, Schiling 8 D 00 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 18 D. 50 p., Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 3'08 D.

S. 18/1927.

## Konkurzna dražba.

Podpisan kot upravnik konkurzne mase prezadolženca trgovca z lesom in korivom itd. Viktorja Cipot na podlagi mi danega pooblastila razglašam, da prodam v inventarju konkurzne mase pod točkah 1. — 38. popisane vse premečnine (blago: olej, premog, cement, vreče, ceresit, Watproof, izolir plošče, strešne, lepenke, okvire, obleke, itd.) v Murški Soboti na javni dražbi v skladiščih prezadolženca v hiši Mostovih dedičev na glavnem trgu št. 204 po posameznih točkah ali tudi v celoti in sicer proti takojšnjem plačilu v gotovini.

Dražba se prične

**18. augusta 1927. ob 8 uri**

predpoldan in se dnevno nadaljuje v ravnoisti uri.

Inventar je vsakomur, kdo hoče kupiti, na razpolago pri kr. okrajni sodniji v Murški Soboti pod št. 20 v I. nadstropju, kakor tudi v moji odvetniški pisarni v uradnih urah.

Murska Sobotica, dne 2.-ga augusta 1927.

Dr. LJUDEVIT ŠÖMEN  
odvetnik, upravnik konkurzne mase.

## Mali oglasi.

### K odaji je slama

od 40 križov žita. Što šče küpiti naj se zglati na HOTIZI hiš. št. 67.

## Vabilo

na 2 redni občni zbor prve prekm. mlekarke zadruge v Črensovcih r. z. z o. z. hi se bo vršo dne 21. augusta 1927. ob pol 4 vöri popoldne v staroj šoli z sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zbori.
2. Poročilo načelstva i nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva i nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Če bi te občni zbor v navedenem časi ne bio sklepčen, vrši se pol vöre kesnej na istom mesti in pri istom dnevnem redi drügi občni zbor, ki bo veljavno sklepao ne gledoč na broj navzočih kotrig.

NAČELSTVO.

## Občina Renkovci

daje v zakup obč. gostilno za dobo 3 leta od 1. jan. 1928. do 31. dec. 1930. in coj pripadajočo zemljo in travnik en i pol orala, dražba bo v obč. gostilni dne 4. septembra 1927. popolne dne ob 2. uri.

## VAJENEC

šteri bi se že včio 1 ali 2 leti se taki sprejme pri KOLOŠŠA JANEZ čevljari v Murški Soboti.

## OBRTNA BANKA

podružnica v LJUTOMERU

CENTRALA v LJUBLJANI

Telef. št. 2. Telef. št. 2.

Kupujemo srebrne krone, goldinarje, zlatnike in vse druge valute po najvišji dnevni cenini. Stavite ponudbo z navedbo količine. Izvršujemo vse bančne posle najkulantneje.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDOŠI
trgovina s papirjem, s pisarniški in šolskimi potrebsčinami. Prekmurska tiskarna v Murški Soboti.	BARNABAŠ
	trgovci z papirrom igračami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.

Vsakovrstne sirove kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

**Franc Trautmann**

Murska Sobotica

Cerkvena ulica 191.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam za prišestno šolsko leto v zalogi vsakovrstne

## šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

**IZIDOR HAHN**

trg. s papirjem in knjigami  
V MURSKI SOBOTI.

## FRANCUSKA LINIJA ZAGREB

MIHANOVIČEVA UL. 4.



Sprema in odpravlja potnike vsaki teden trikrat za Južno Ameriko, Brazilijo, Argentinijo, Uruguay, Chille in Australijo. Vse pojasnila dobite brezplačno pri Francuskoj Liniji